

ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ПОГОДЖУЮ

Гарант освітньої програми

Світлана СМОЛЕНСЬКА

"30" серпня 2022 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

Мечислав ЧЕКАНОВИЧ

Протокол засідання кафедри будівництва,
архітектури та дизайну ХДАЕУ

від " 30 " серпня 2022 р. № 1

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Основи проектування

Назва навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський) рівень вищої освіти

Освітня програма – Архітектура та містобудування

Спеціальність – 191 Архітектура та містобудування

Галузь знань – 19 Архітектура та будівництво

Херсон – 2022

Загальна інформація

Назва навчальної дисципліни	Основи проектування
Факультет	Архітектури та будівництва
Назва кафедри	Будівництва, архітектури та дизайну
Викладач	<p>ХЕСІН Вадим Олександрович; академік Української Академії архітектури - член Президії Академії, дійсний член ICOMOS – Міжнародної Ради з питань пам'яток і визначних місць, член Українського Національного комітету ICOMOS, член Правління Національної Спілки архітекторів України, член Асоціації експертів будівельної галузі, атестований архітектор, атестований експерт вищої категорії; старший викладач кафедри будівництва, архітектури та дизайну ХДАЕУ – <u>лекційний курс</u>.</p> <p>ЛУЦИК Сергій Петрович; член Національної Спілки архітекторів України, атестований архітектор, асистент кафедри будівництва, архітектури та дизайну ХДАЕУ – <u>практика</u>.</p>
Контактна інформація	<p>Хесін В. О. - моб. тел. 095 579 4351, Email: at.arx.khesin@ukr.net</p> <p>Луцик С. П. - моб. тел. 099 236 9161, Email: l_s_p_@ukr.net</p>
Графік консультацій	Консультації online: Viber +380 95 579 4351
Програма дисципліни	<p>Змістовна частина 1. Засади архітектурного проектування.</p> <p><u>Тема 1.</u> Вступ. Мета та завдання вивчення дисципліни. Основні поняття та визначення. Архітектура як вид діяльності та творчий процес.</p> <p><u>Тема 2.</u> Професійна мова архітектора та засоби зображення архітектурних та містобудівних об'єктів: ортогональні архітектурні креслення, перспектива, шрифт, макетування.</p> <p><u>Тема 3.</u> Традиційні методи та інструменти архітектурного проектування. Креслярська майстерність.</p> <p><u>Тема 4.</u> Сучасні методи та інструменти архітектурного проектування. Програмно-апаратне забезпечення проектного процесу.</p> <p><u>Тема 5.</u> Завдання архітектурного проектування.</p> <p>Змістовна частина 2. Основи проектування архітектурних та містобудівних об'єктів.</p> <p><u>Тема 6.</u> Теоретичні основи проектування архітектурних об'єктів.</p> <p><u>Тема 7.</u> Функціональні основи проектування архітектурних об'єктів.</p> <p><u>Тема 8.</u> Техніко-економічні основи проектування архітектурних об'єктів.</p> <p><u>Тема 9.</u> Містобудівні основи проектування архітектурних об'єктів та комплексів.</p> <p><u>Тема 10.</u> Архітектурно-художні основи проектування архітектурних та містобудівних об'єктів.</p> <p><u>Тема 11.</u> Конструктивно-технологічні, інженерно-геологічні та топографічні основи проектування архітектурних та містобудівних об'єктів.</p> <p><u>Тема 12.</u> Конструктивні системи для малоповерхового, багатоповерхового та висотного будівництва. Загальна характеристика.</p> <p><u>Тема 13.</u> Засади типології архітектурних об'єктів.</p> <p><u>Тема 14.</u> Типізація і уніфікація в будівництві.</p>

	Тема 15. Засоби вирішення архітектурних завдань та сучасні методи архітектурно-будівельного проектування.
Мова викладання	українська

1. Анотація курсу

Анотація курсу	Дисципліна спрямована на формування у здобувачів вищої освіти основи теоретичних знань та прикладних навичок в сфері традиційних і сучасних методик архітектурної та містобудівної проектно-практики, й уявлень про архітектуру як вид людської діяльності та творчий процес.
Інформаційний пакет дисципліни	Силабус та робоча програма початкової дисципліни, конспект лекцій, методичні вказівки до практичних занять, методичні вказівки до лабораторних занять, методичні рекомендації щодо самостійного вивчення курсу та розроблення розрахунково-графічної роботи.

2. Мета та завдання курсу

Мета викладання дисципліни	Формування у здобувачів вищої освіти базових теоретичних знань та прикладних навичок із застосування традиційних і сучасних методик архітектурного проектування у професійній проектній практиці.
Завдання вивчення дисципліни	Опанування здобувачами вищої освіти базовим методичним та практичним інструментарієм реальної архітектурної та містобудівної проектно-практики, надбання практичних навичок передпроектного аналізу та планування, розробки архітектурної складової частини проектно-документації, набуття базової фахової компетентності в сфері архітектурної та містобудівної діяльності.

3. Програмні компетентності та результати навчання

Компетентності здобувача вищої освіти, сформовані в результаті вивчення курсу	
Інтегральна	ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері містобудування та архітектури, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, на основі застосування сучасних архітектурних теорій та методів, засобів суміжних наук.
Загальні	ЗК01. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК10. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, їх місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
Спеціальні (фахові)	СК01. Усвідомлення соціально-економічних і культурних аспектів архітектури та містобудування. СК03. Усвідомлення особливостей розвитку історичних і сучасних стилів в архітектурі, містобудуванні, мистецтві та дизайні України та зарубіжних країн. СК04. Здатність дотримуватися вимог законодавства, будівельних норм, стандартів і правил, технічних регламентів, інших нормативних документів у сферах містобудування та архітектури при здійсненні нового будівництва, реконструкції, реставрації та капітального ремонту будівель і споруд. СК06. Здатність до виконання технічних і художніх зображень для використання в архітектурно-містобудівному, архітектурно-дизайнерському і ландшафтному проектуванні.

	<p>СК06. Здатність до виконання технічних і художніх зображень для використання в архітектурно-містобудівному, архітектурно-дизайнерському і ландшафтному проектуванні.</p> <p>СК07. Усвідомлення основних законів і принципів архітектурно-містобудівної композиції, формування художнього образу і стилю в процесі проектування будівель і споруд, містобудівних, архітектурно-середовищних і ландшафтних об'єктів.</p> <p>СК09. Здатність розробляти архітектурно-художні, функціональні, об'ємно-планувальні та конструктивні рішення, а також виконувати креслення, готувати документацію архітектурно-містобудівних проєктів.</p> <p>СК17. Усвідомлення теоретичних основ містобудування та здатність застосовувати їх для розв'язання складних спеціалізованих задач.</p> <p>СК19. Здатність застосовувати теоретичні основи дизайну архітектурного середовища для розв'язання складних спеціалізованих задач.</p> <p>СК20. Здатність застосовувати теоретичні основи ландшафтної архітектури для розв'язання складних спеціалізованих задач.</p>
--	--

Програмні результати навчання (ПРН)

ПРН	<p>ПР02. Знати основні засади та принципи архітектурно-містобудівної діяльності.</p> <p>ПР05. Застосовувати основні теорії проектування, реконструкції та реставрації архітектурно-містобудівних, архітектурно-середовищних і ландшафтних об'єктів, сучасні методи і технології, міжнародний і вітчизняний досвід для розв'язання складних спеціалізованих задач архітектури та містобудування.</p> <p>ПР06. Збирати, аналізувати й оцінювати інформацію з різних джерел, необхідну для прийняття обґрунтованих проєктних архітектурно-містобудівних рішень.</p> <p>ПР09. Розробляти проєкти, здійснювати передпроєктний аналіз у процесі архітектурно-містобудівного проектування з урахуванням цілей, ресурсних обмежень, соціальних, етичних та законодавчих аспектів.</p> <p>ПР10. Застосовувати сучасні засоби і методи інженерної, художньої і комп'ютерної графіки, що використовуються в архітектурно-містобудівному проектуванні.</p> <p>ПР11. Застосовувати художньо-композиційні засади в архітектурно-містобудівному проектуванні.</p> <p>ПР16. Розуміти соціально-економічні, екологічні, етичні й естетичні наслідки пропонованих рішень у сфері містобудування та архітектури.</p>
------------	---

4. Місце навчальної дисципліни у структурі освітньої програми

Рік викладання	2022-2023 р.
Семестр	2-й
Курс	1
Обов'язкова компонента / Вибіркова компонента	Обов'язкова компонента (ОК 11)
Пререквізити	«Загальна композиція», «Нарисна геометрія та інженерна графіка», «Вступ до фаху та академічне письмо».

Постреквізити	«Архітектурне проектування», «Архітектурне проектування за напрямом», «Практична методика проектування», «Дизайн архітектурного середовища», «Регламентація проектної діяльності та ДБН», «Кваліфікаційна робота та атестація здобувачів вищої освіти».
----------------------	---

1. Обсяг курсу на поточний навчальний рік

Кількість кредитів / годин	6/180
Лекції	30 годин
Практичні / Семінарські	30 годин
Лабораторні	30 годин
Самостійна/ Індивідуальна робота	90 годин
Форма підсумкового контролю	Залік

2. Технічне та програмне забезпечення / обладнання

Технічне та програмне забезпечення	Програмне забезпечення для роботи з освітнім контентом дисципліни та виконання передбачених видів освітньої діяльності: ArchiCAD, AutoCAD. Вивчення курсу не потребує використання іншого програмного забезпечення, крім загальноновживаних програм та операційних систем Microsoft Office.
Обладнання	Ноутбук, персональний комп'ютер (графічна станція) з підключенням до Інтернет, інше обладнання: мультимедійний проектор для: комунікації та опитувань; виконання домашніх завдань; виконання завдань самостійної роботи; розрахунково-графічної роботи, проходження тестування (поточний, рубіжний, підсумковий контроль).

3. Політика курсу

Загальні вимоги	Здобувачі вищої освіти повинні планомірно та систематично засвоювати навчальний матеріал. Активно працювати під час лекцій та практичних занять, брати участь в обговореннях дискусійних питань та кейсів, повною мірою долучатись до активних форм навчання. Заохочується робота у міждисциплінарних студентських творчих проектних майстернях, наукових гуртках, підготовка тез доповідей та участь у конференціях, підготовка та публікація наукових статей, участь у конкурсах проектних та наукових робіт, тощо.
Політика щодо дедлайнів і перескладання	Письмові роботи, надані з порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання відбувається з дозволу провідного викладача за наявності поважних причин (наприклад, хвороба).
Політика щодо відвідування	Відвідування занять є обов'язковим. Процедура відпрацювання пропущених занять з об'єктивних причин (хвороба, міжнародне стажування, інші, передбачені законом випадки). Не допускати запізнення на заняття. Дотримуватись техніки безпеки. Завчасно ознайомлюватись з темою лекції та/або практичної роботи. Пропущенні заняття відпрацьовувати у встановлений викладачем час.
Політика щодо виконання завдань	Позитивно оцінюються відповідальність, старанність, творча здатність. Під час підготовки до лекцій та практичних занять, виконання самостійної роботи, необхідно спиратись на конспект лекцій та рекомендовану літературу. Водночас вітається використання інших джерел з альтернативними поглядами на ті чи інші питання задля формування продуктивної дискусії та різнобічного вивчення тем дисципліни
Академічна доброчесність	Роботи здобувачів є виключно оригінальним проектним рішенням, дослідженням чи міркуванням. Будь-яке списування або плагіат (використання, копіювання підготовлених завдань та/або розв'язання задач іншими здобувачами) тягне за собою анулювання зароблених балів. Використання друкованих і електронних джерел інформації під час підсумкового контролю, виконання контрольних робіт заборонено. Списування під час контрольних, тестових робіт та протягом іспиту заборонено.

8. Структура курсу

Номер тижня	Вид занять	Тема заняття або завдання на самостійну роботу	Кількість				
			годин				балів
			ЛК	лаб.	сем. / пр.	СР	
Змістовна частина 1. Засади архітектурного проектування.							
1	Тема 1	Вступ. Мета та завдання вивчення дисципліни. Основні поняття та визначення. Архітектура як вид діяльності та творчий процес.	2	2	2	6	4
2	Тема 2	Професійна мова архітектора та засоби зображення архітектурних та містобудівних об'єктів: ортогональні архітектурні креслення, перспектива, шрифт, макетування.	2	2	2	6	4
3	Тема 3	Традиційні методи та інструменти архітектурного проектування. Креслярська майстерність.	2	2	2	6	4
4	Тема 4	Сучасні методи та інструменти архітектурного проектування. Програмно-апаратне забезпечення проектного процесу.	2	2	2	6	4
5	Тема 5	Завдання архітектурного проектування.	2	2	2	6	4
	ПК ЗЧ 1	Підсумкова контрольна робота № 1	-			-	10
		Всього за змістовну частину	10	10	-	30	30
Змістовна частина 2. Основи проектування архітектурних та містобудівних об'єктів.							
6	Тема 6	Теоретичні основи проектування архітектурних об'єктів.	2	2	2	6	4
7	Тема 7	Функціональні основи проектування архітектурних об'єктів.	2	2	2	6	4
8	Тема 8	Техніко-економічні основи проектування архітектурних об'єктів.	2	2	2	6	4
9	Тема 9	Містобудівні основи проектування архітектурних об'єктів та комплексів.	2	2	2	6	4
10	Тема 10	Архітектурно-художні основи проектування архітектурних та містобудівних об'єктів.	2	2	2	6	4
11	Тема 11	Конструктивно-технологічні, інженерно-геологічні та топографічні основи проектування архітектурних та містобудівних об'єктів.	2	2	2	6	5
12	Тема 12	Конструктивні системи для малоповерхового, багатоповерхового та висотного будівництва. Загальна характеристика.	2	2	2	6	5

Номер тижня	Вид занять	Тема заняття або завдання на самостійну роботу	Кількість				
			годин				балів
			ЛК	лаб.	сем. / пр.	СР	
13	Тема 13	Засади типології архітектурних об'єктів.	2	2	2	6	5
14	Тема 14	Типізація і уніфікація в будівництві.	2	2	2	6	5
15	Тема 15	Засоби вирішення архітектурних завдань та сучасні методи архітектурно-будівельного проектування.	2	2	2	6	5
	ПК ЗЧ 2	Підсумкова контрольна робота № 2					10
		Всього за змістовну частину 2	20	20	20	60	55
	Розрахунково-графічна робота						15
	Сума		30	30	30	90	100

9. Форми і методи навчання

Лекції	Словесні методи навчання: пояснення (інформаційно-повідомче, інструктивно-практичне, пояснювально-спонукальне, система зображувально-виражальних засобів. Словесний метод (лекція – вступна, тематична, оглядова, підсумкова). Проведення лекційних занять включає: викладення теоретичного матеріалу, оглядові лекції з використанням демонстраційного матеріалу, опорного конспекту, візуалізації змісту лекції з використанням мультимедійних технологій. Наочні методи навчання, ілюстрування.
Практичні /Семінарські	Презентації, демонстрація, обговорення, аналіз конкретних ситуацій, дискусія, бесіди, дебати, клазури, кейс-методи, роботи в малих групах тощо.
Лабораторні	Наочні методи навчання, ілюстрування. Виконання тривимірних моделей об'єктів архітектури, їх окремих елементів та деталей, груп об'єктів тривимірного моделювання.
Самостійна робота	Конспектування, тезування, анотування, рецензування, підготовка рефератів, функціональних та технологічних схем, ескізів проектних рішень, демонстраційних матеріалів презентацій, тез доповідей та участь у конференціях, підготовка та публікація наукових статей.
Індивідуальна робота	Підготовка та захист самостійної проектної розробки та/або реферату, та захист її на заняттях.

10. Система контролю та оцінювання

Поточний контроль

Конкретно визначаються методи поточного контролю: усний контроль (опитування, бесіда, доповідь, повідомлення тощо); письмовий контроль (контрольна робота, твір, реферат, проектна пропозиція, виклад матеріалу на задану тему в письмовій формі тощо); комбінований контроль; презентація самостійної роботи здобувача; практичний контроль (під час практичних робіт, на практикумах, під час усіх видів практики); спостереження як метод контролю; тестовий контроль; проблемні ситуації тощо.

Вимоги та методи до поточного контролю: індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда, реферат, презентація тощо. Оцінювання знань здобувачів на основі поточного контролю відбувається: а) способом перевірки систематичності та активності роботи здобувача над вивченням програмного матеріалу курсу протягом семестру; б) способом виконання завдань самостійної роботи здобувача.

Підсумковий контроль за змістовою частиною

Дві ПК ЗЧ передбачено за результатами вивчення модулю 1 і модулю 2. Для проведення підсумкового контролю розроблено контрольні завдання. Варіанти завдань для підсумкового контролю є рівнозначні за трудомісткістю.

Підсумковий контроль

Форма проведення заліку – усна. Види запитань з відкритими відповідями. Загальна підсумкова оцінка з навчальної дисципліни складається із суми балів за поточну успішність (не більше 60 балів) та іспит (не більше 40 балів).

Розподіл балів з дисципліни

Поточне оцінювання і контроль модулів (бали)																		Підсумкова оцінка
Змістова частина 1						Змістова частина 2												
T1	T2	T3	T4	T5	ПК ЗЧ 1	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14	T15	ПК ЗЧ 2	РГР	
Max 4	Max 4	Max 4	Max 4	Max 4	Max 10	Max 4	Max 4	Max 4	Max 4	Max 4	Max 5	Max 5	Max 5	Max 5	Max 5	Max 10	Max 15	Max 100

Шкала оцінювання

Шкала рейтингу ХДАЕУ	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Рекомендована література та інформаційні ресурси

Основна література	<ol style="list-style-type: none"> 1. Анпілогова В.О. Будівельне креслення: навч. посіб. для студ. вищих навч. закл. / В. О. Анпілогова ; Київський національний ун-т будівництва і архітектури. - К. : КНУБА, 2004. - 109 с. 2. Тиц О. О., Божко Ю. Г., Іванова Г. І., Кіреєва Н. О., Коренчук О. А., Кравець В. І., Петров С. М., Розвадовський Л. Є., Сінебрюхов В. М. Основи архітектурної композиції та проектування: підручник для студ. вищих навчальних закладів спеціальності «Архітектура»./ О. О. Тиц та інші; Харківський інженерно-будівельний інститут. – К.: «Вища школа», 1976. - 255 с. 4. Соболев І. М., Корнфельд Я. А. та інші. Основи архітектурного проектування громадських будівель: навч. посіб. для студ. вищих навч. закл. / І. М. Соболев, Я. А. Корнфельд та інші; Московський архітектурний інститут. Кафедра архітектурного проектування громадських будівель. – М.: «Госстройиздат», 1962. – 216 с.
Додаткова	<ol style="list-style-type: none"> 5. ДБН А.2.2-3:2014 «Склад та зміст проектної документації на будівництво». 6. ДБН В.2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель і споруд. Основні положення». 7. ДСТУ Б А.2.4-4:2009 (із змінами 01.02.2012) «Основні вимоги до проектної та робочої документації». 8. ДСТУ Б А.2.4-7:2009 «Система проектної документації для будівництва. Правила виконання архітектурно-будівельних робочих креслень». 9. ДСТУ ISO 128-23:2005 - Лінії на будівельних кресленнях. 10. ДСТУ ISO 128-30:2005 - Основні положення про види. 11. ДСТУ ISO 128-40:2005 - Основні положення про розрізи та перерізи. 12. ДСТУ ISO 128-50:2005 - Основні положення про зображення розрізів та перерізів. 13. ДСТУ ISO 5456-1:2006 - Методи проєціювання ч.1. Загальні положення. 14. ДСТУ ISO 5456-2:2005 – Методи проєціювання ч.2. Ортогональні зображення. 15. ДСТУ ISO 5456-3:2006 - Методи проєціювання ч.3. Аксонометричні зображення. 16. ДСТУ ISO 5456-4:2006 - Методи проєціювання ч.4. Центральне проєціювання.
Інформаційні ресурси	<ol style="list-style-type: none"> 1. Законодавство України / [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.rada.kiev.ua/ 2. Кабінет Міністрів України [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://www.kmu.gov.ua/. 3. Національна бібліотека ім. В.І. Вернадського [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://www.nbuv.gov.ua/. 4. http://online.budstandart.com/ua/ 5. https://www.minregion.gov.ua/ 6. https://www.kmu.gov.ua/ 7. http://kreativ.group/poslugi/arhitekturne-proektuvannya/